

РЕШЕНИЕ

№ 32679

гр. София, 06.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в
публично заседание на 01.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **5791** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.10а, ал.4 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на Х. Е. О., [дата на раждане], гражданка на С. чрез Накреян М. А. А., гражданка на С., [дата на раждане], нейна майка и законен представител, чрез адв. Т. И. от САК, против Отказ за издаване на виза връчен на дата 16.03.2025г., издаден от М. Г., завеждащ консулска служба при Посолството на Република България в [населено място], Х. кралство Й., постановен по заявление за виза тип Д, подадено на дата 29.01.2025г. и с номер 280.

Жалбата се твърди, че отказът не е издаден в изискуемата форма – без да са посочени фактически и правни основания; в противоречие с принципа за пропорционалност доколкото се засяга правото по чл. 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Във връзка с последното се позовава на влязлото в сила Решение №7130/18.06.2024г. на председателя на Държавната агенция на бежанците на Е. О. М. – баща на оспорващата и с предоставен хуманитарен статут в Република България, е разрешено да се събере със семейството си, в това число и Х. О. Е..

В писмена защита адв. И. поддържа, че процесният отказ е издаден в противоречие с правото на ЕС относно правото на събиране на семейството на лицата, получили международна закрила, конкретно по Директива 2003/86/ЕС. Държавите членки следвало да разрешат на пребиваване на членовете на семейството на лицата, получили международна закрила. Цитира решения на Съда на ЕС по преюдициални дела С-550/16, С-380/17 и С-382/18, позовава се и на предвиденото по чл.8,

ал.5 ЗЧРБза облекчена процедура за издаване на визи след решение за одобряване на събирането на семейството. Счита, че след издадено решение за събиране на семейството консулските длъжностни лица не следвало да правят двойна преценка дали на апликанта за визаса налице законовите основания да влезе в страната. При съгласуване с компетентните органи и в случай, че ДАНС не възразява, на апликанта следвало да бъде издадена виза. С отказът да се издаде виза препятствал изпълнението на решението за събиране на семейството. Административният орган не е изложил основания, свързани с обществен ред и сигурност, а са наведени такива от националното законодателство. Счита, че с постановеният отказ значително се засягало правото на личен и семеен живот, позовава се на практика на Европейският съд по правата на човека – DAVO v. S., B.F. and others v. Switzerland; Gul v. Switzerland; Tuquabo -Tekle and others v. N.; M. v. F. и Senigo Longue and others v. F.. Иска то съда да обърне внимание, че производството касае малолетно дете, който въпрос не бил разгледан от ответната страна. Също се позовава на дефиницията по националното право за най-добър интерес на детето, на Общ коментар № 14 на Комитета по правата на детето към ООН. Поддържа останалите основания в жалбата за незаконосъобразност на отказа. Иска съдът да постанови отмяната на отказа и да върне преписката на административния орган с указания при липса на други законови пречки да издаде исканата виза.

Ответникът, консулско длъжностно лице М. Г. при Посолството на Република България в [населено място], Х. кралство Й., чрез упълномощен юрисконсулт К. в писмото, с което се изпраща административната преписка иска от съда да вземе предвид, че в производството по разглеждането на заявлението за виза не се създава типичната административна преписка на хартиен носител, подаденото заявление се намира извън територията на Република България, самото разглеждане се извършва по електронен път в Националната визова информационна система, процедурата е съгласувателна.

По делото са приети доказателствата по административната преписка, допълнително са представени в превод на български език.

Административен съд София-град, Първо отделение, 12-ти състав, като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните ведно с приложимите към казуса правни разпоредби, извърши длъжната служебна проверка на оспорения акт по реда на чл.168 вр. чл.146 АПК, от фактически и правна страна приема следното:

Процесният отказ за виза е издаден на 18.05.2025г. по заявление от 29.01.2025г., подадено от HEVDA O., с дата на раждане по заявлението – 23.11.2016г., в [населено място], С., искането е за издаване на виза за периода от 10.03.2025г. до 09.03.2026г., а в графа 23 – целта на визата е събиране на семейството, в графа 30 са посочени имената на бащата като канещо лице така – EZELDIN O. M., посочен е неговият адрес – Ц., [улица], а за издръжката в клетка 32- дарение, и осигурено настаняване без други данни.

Към визата са представени решението за събиране на семейството на председателя на Държавната агенция за бежанците, туристическа застраховка и от С. – за семейния статус. За бащата Е. О. М. е представен български личен документ, видно от който е със постоянен адрес в [населено място], [община], [улица].

Съдът приема по фактите, че родствените връзки между Х. Е. О. и нейният баща са предмет и са установени в производството по издаване на решението за събиране на семейството от председателя на Държавната агенция за бежанците. С Решение № 12005/18.11.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците, е разрешено на Е. О. М., [дата на раждане],

гражданин на С., да се събере на територията на Република България със своята съпруга Негрижан А. М. А. и с малолетните си деца, едно от които е Х. О. Е., [дата на раждане] , оспорваща по делото. Решение № 12005/18.11.2024г. е издадено / въз основа на молба с рег. № 23277/14.10.2024г. за събиране на семейството, разрешението за събиране на семейството е обосновано и с Решение № 713/18.06.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците за предоставен хуманитарен статут на Е. О. М., както и с представени в превод от арабски език на национален сирийски паспорт издаден от Сирийската арабска република., извадка от граждански семеен регистър на сирийските арабски граждани и удостоверение за сключване на граждански брак, издадени от сирийските власти, прието е за установено, че посочените в заявлението за събиране на семейството лица са членове на семейството на молителя.

Следователно, от фактическа страна се касае за събиране на семейството на гражданин на С. с предоставен хуманитарен статут, т.е. събиране на семейството на лице, което не е признато за бежанец.

Въз основа на горните данни, така подаденото заявление в Посолството на Република България в [населено място], Й., касае искане за издаване на виза тип Д – срокът на визата е за 1 година.

По заявлението за виза е постановен отказ от консулско длъжностно лице при Посолството на Република България в [населено място], Й., на правно основание чл.10, ал.1, т.17 и т. 24 от ЗЧРБ, а в допълнителни забележки е посочено следното: ”Не се доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Налице са основателни съмнения относно автентичността на приложените документи и истинността на тяхното съдържание.”.

На стр. 86 от делото ведно с административната преписка е представено копие на сирийски паспорт на лице, сходно с лицето на снимката по заявлението и с латински символи под съдържанието – „P.<< HEVDA <<.. “ от които данни може да се съди, че се касае за паспорт на лице с имена HEVDA О., издаден от С., но в частта за съдържанието на паспорта, данните са изцяло непълни, съдържа се само фамилия О. на лицето, в полза на което се издава паспортът, бащино име „EZ А.“, номер на паспорта 000352071759. Така липсват:

- липсва личното име на лицето, на което се издава паспортът, името на майката; датата, до която е валиден; място на издаване и дата на издаване на паспорта;
- под текста на документа се съдържа само една лентата от символи и латински букви.

Що се касае до автентичността на сирийския паспорт на оспорващата, то изискванията за съдържанието му се установяват при сравнение на представеното копие на паспорта с образците на паспорти, издавани от С. - конкретно чрез системата PRADO - Публичен регистър на автентичните документи за пътуване и самоличност онлайн, достъпна на сайта на Европейския съвет и на Съвета на Европейския съюз и на електронен адрес: Council of the E. U. - PRADO - Търсене по държава на документа в Регистъра на европейските документи за самоличност - SYR - Сирийска арабска република • SYRIAN A. REPUBLIC_REPUBLIQUE A. SYRIENNE • - А. От сирийските власти за първи път на 20.08.2023г. е издаден паспорт с първо тип PN и последният по вид такъв документ издаван от тези власти. Образецът на документа на сайта съдържа с латински букви следните данни: име и фамилия на лицето, на което се издава, имена на майката и на бащата, дата и място на издаване и срок на валидност, а под текста на документа се съдържат два реда текст с латински букви, цифри и знаци. Първият ред започва с обозначението за вида на паспорта – P., фамилията на приносителя на паспорта, два знака << ,

името, и до края на реда знака <<. Съдържа се и втори ред с информация от букви, цифри и знаци, несъответен на читаемо от човека съдържание на говорим език, касае се за машинно-читаем текст.

В представеното копие на паспорта на оспорващата в заключение, при сравнение с образеца на паспорта, издаван от сирийските власти, липсват като текст името на лицето, за което се издава паспорта, името на майката, дата и място на издаване, срок на валидност, вторият ред под съдържанието на паспорта – задължителни елементи от образеца на паспорта по публичния регистър - PRADO.

Следователно, по фактите се установява, че към заявлението за виза е представен неавтентичен документ за пътуване за оспорващата, поради непълнотата на данните, задължително съдържание на документа по образеца.

По съгласувателната процедура за виза, становище не е изразявано от ДАНС – изрично писмо на л. 128 от делото и няма изготвени документи по конкретната процедура. Изрично в писмото е посочено, че становището на ДАНС не обвързва останалите компетентни органи в процедурата, които могат да постановят отказ по заявлението за виза, съгласно другите хипотези, посочени в чл. 10, ал.1 ЗЧРБ.

В процедурата не участва със становище Дирекция Миграция – МВР – изрично писмо на л.130 от делото.

За компетентността на консулското длъжностно лице да издава отказ за визи са представени: Заповед № 1/26.01.2025г.на посланика на Република България в Х. кралство Й., с която изрично упълномощава считано от 26.01.2025г. М. Г., завеждащ „Консулска служба“ в Дипломатическо представителство – А. като компетентно длъжностно лице по съставянето, подписването и връчването на отказ за виза по Приложение № 7 към чл. 34,ал. 3 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, както и по Приложение VI към чл. 32 от Визовия кодекс.

При така установеното по фактите, съдът формира следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Оспореният отказ е връчен на дата 16.03.2025г., а жалбата до съда е подадена на дата 26.03.2025г. направо до съда, с оглед на което е подадена в срока по чл.149, ал.1 АПК, от лице, адресат на оспорения акт, подлежащ на съдебен контрол, с право и интерес от оспорването му, с оглед на което е и допустима същата е допустима.

Видно от подаденото заявление за виза, същото е за издаването на виза тип „Д“. Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата и то е конкретизирано, т. е. налице е предвиденото в законовата разпоредба изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на издадения отказ за виза от съответния тип (в този смисъл вж. определение № 6181/09.06.2025 г. по адм. д. № 5536/2025 г. на ВАС и др.).

Правни изводи на съда по законосъобразността на оспореният отказ:

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е уреден в Закона за чужденците в Република България. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ

регламентира видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната. Визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България или от такива представителства на друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, с която Република България има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи (чл. 10, ал. 1 от Н.).

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Н. - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от М. Г., Завеждащ Консулската служба и МОЛ в ДП- А., който е оправомощен от посланика да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от Н..

Основанията за отказ да се издаде виза на чужденец, са изрично и изчерпателно посочени в чл.10, ал.1 от ЗЧРБ, а компетентният административен орган разполага с оперативната самостоятелност да прецени, налице ли са основанията по смисъла на чл.10, ал.1 от ЗЧРБ и чл.34 от Н., като съгласно последната норма не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл.10 ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец, съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него лице, а в случай на издаване на виза на границата – от ръководителя на органа по чл.10, ал.2 или от упълномощено от него длъжностно лице. В този формуляр се вписват мотивите, като се посочва основанието за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В съответствие с посочената правна уредба, то е спазено изискването за форма – оспореният отказ за издаване на виза тип „D“ е обективизиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, и съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от Н., изискуеми и съгласно общите правила, визиращи в чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК (вж. в този смисъл решение № 2087/22.02.2024 г. по адм. д. 7021/2023 г. на ВАС и др.). Доводите в жалбата, че решението не е правно и фактически мотивирано и само на това основание жалбата следва да бъде уважена, са неоснователни изцяло. Касае се за издаването на отказ за виза върху стандартен формуляр - бланка, който отказ е издава като са отбелязани основанията в него, указано е правото на обжалване пред настоящия съд. Мотивите на стандартния формуляр са предварително определени, и органите са длъжни да използват този стандартен формуляр за да мотивират своите решения за отказ да издадат виза на различните основания, предвидени в чл.10 ЗЧРБ. Що се касае до обхвата на съдебния контрол, в контекста на обжалването пред съда, то съгласно чл. 168 АПК този контрол предвид препращането по чл.146 АПК, се отнася както до спазването на формалните основания, така и до материалната законосъобразност на отказа, като се вземат предвид всички обстоятелства по административната преписка, както фактически, така и правни, на които компетентният орган е основал акта си – чл.142 и чл.170 АПК.

В отказа за издаване на виза са посочени както правните основания (чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ), така и фактическите основания за издаването му. Изложени са кратки мотиви, а именно в

допълнителна забележка, че: не се доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване и са налице основателни съмнения за автентичността на приложените документи и истинността на тяхното съдържание.

Посоченото е достатъчно за упражняване на правото на жалба и ефективна защита, както и ефективен съдебен контрол.

По спазването на изискванията по процедурата, съдът съобрази следното:

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са императивно установени в ЗЧРБ и в Наредбата. Съгласно приложимата норма на чл.8, ал.1 ЗЧРБ чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен паспорт или заместващ го документ за пътуване, както и виза, когато такава се изисква. Както посочва и адвокатът, съгласно чл.8, ал.5 ЗЧРБ, след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Следва обаче да се прави разлика между процедурата и материалните изисквания за издаване на виза за лицата, членове на семейството. Според определението, дадено в чл.3, ал.1 от Наредбата, визата е разрешение, издадено от Република България, за влизане и пребиваване, транзитно преминаване или летищен транзит. Целта на въведения разрешителен режим е свързана преди всичко с националната сигурност, съгласно определението дадено в §1, т.1 от ДР на ЗДАНС, вр. с чл.2 от Закона за управление и функциониране на системата за национална сигурност.

Разпоредбата на чл.27, ал.6 от Н. задължава консулските длъжностни лица да извършат проверка на декларираните от заявителите данни преди да вземат решение по заявлението за издаване на виза. Задължително заявлението се изпраща на Националния визов център за проверка в автоматизирани национални информационни фондове, Ш. информационна система и В. информационна система на Европейския съюз, както и за консултиране с друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, в случай, че е заявено такова по реда на чл.22 от Визовия кодекс. Съгласно Инstrukция № КОВ-04-02-351 от 15 август 2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи МВнР чрез дирекция „К. отношения“ съгласува заявленията за издаване на визи с Държавна агенция „Национална сигурност“ и с Дирекция „Миграция“ на Министерството на вътрешните работи.

Нормата на чл.20, ал.4 от инструкцията разпорежда, че ако няма отрицателни становища от ДАНС и от ДМ, и има положително становище на визовите органи, че не са налице основанията по чл.10, ал.1 ЗЧРБ, издаването на визата се разрешава. Анализът на цитирания законов текст налага извода, че за издаване на виза е необходимо кумулативно да са налице както липсата на отрицателни становища от специализираните органи, така и наличието на положително

становище на визовите органи.

В казуса по делото не е изпълнено именно условието за наличие на положително становище от визовите органи, само въз основа на преценката на тези органи е издаден процесният отказ без провеждане на съгласувателна процедура с ДАНС. Посоченото не нарушава процесуални изисквания за издаване на визи, тъй като и несъгласието на органите, компетентни за издаването на виза, е достатъчно за да бъде постановен отказ. От анализа на разпоредбата на чл.34, ал.1 от Наредбата, във вр. с чл.10, ал.2 от Инструкцията следва извод, че положителното становище на ДАНС, не обвързва останалите компетентни органи, участващи в съгласувателната процедура, които могат да постановят отказ по заявлението за виза, съгласно другите хипотези, посочени в чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ.

Следователно, не е допуснато нарушение на процедурата при издаването на процесния отказ за виза.

По материалната законосъобразност на отказа съдът съобрази следното:

На първо място следва да се посочи, че към процесното заявление за издаване на виза тип „Д“ са приложими изцяло разпоредбите на националното право и конкретно разпоредбите на Закона за чужденците в Република България и Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. Касае се за национална виза, която Република България предоставя на гражданите на трети страни. Както е видно от чл.9, ал.2, т.3 ЗЧРБ - виза тип „С“или виза за краткосрочно пребиваване с цел планирано пребиваване се издава на чужденец, който влиза в държавите членки и асоциираните към Шенген държави еднократно, двукратно или многократно, за общ срок на пребиваване не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период. А съгласно чл.5, т.2 от същата наредба, визата за краткосрочно пребиваване (виза вид „С“), която е единна виза съгласно чл. 2, т. 3 от Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс). Виза за дългосрочно пребиваване не е предвидена по правилата на този кодекс.

Второ, в казуса по делото не се касае за заявление за издаване на виза за събиране на семейството на „бежанец“, съответно не се касае за изключения от общите задължения за представяне на документи към заявлението - освобождаване от изискванията за доказване на доходи и жилище.

Касае се за събиране на семейството на лице с предоставен „хуманитарен статут „ и на това основание е издадено Решение №

8629/14.08.2024г. на председателя на ДАБ.

Следователно, правното положение на оспорващата – качеството на член на семейството на лице с предоставен хуманитарен статут от българската държава, не попада в приложното поле на разпоредбите, които предвиждат изключения от изискванията при подаването на заявленията за виза по решение за събиране на семейството, предвидени по националното право или по правото на ЕС.

Дерогации от определени изисквания към заявленията за визи – за издръжка и жилище, са предвидени във връзка с решение за събиране на семейство на бежанец, какъвто не е процесният случай. Конкретно чл.12 от Директива 2003/86 ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството, които обаче се отнасят само за решения за събиране на семейство на бежанец, по дефиницията за целите на директивата по чл.2, буква б) от същата:

„бежанец“ означава всеки гражданин на трета страна или лице без гражданство, ползващо се със статут на бежанец по смисъла на Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с протокола, подписан в Ню Й. на 31 януари 1967 г.

Само за членовете на семейство на лице, което е признато от държавите -членки за бежанец, попада в освобождаването, предвидено по чл.12 от Директивата за спазване на изискванията по чл.7 от същата. Така според чл.12, пар.1 от Директивата: „ 1. Чрез дерогация от член 7 държавите-членки не изискват от бежанеца и/или членовете на семейството му да представят във връзка с молби, отнасящи се до членовете на семейството, визирани в член 4, параграф 1, доказателства, че бежанецът изпълнява изискванията на член 7.“ От своя страна , разпоредбата на чл. 7, параграф 1 от Директивата изисква към заявлението за виза да бъдат представени доказателства за това, че кандидатът разполага със:

„а) жилищни условия, считани за нормални за сравнимо семейство, живеещо в същия район и покриващи изискванията на общите здравни норми и нормите за безопасност, които са в сила във въпросната държава-членка;

б) медицинска застраховка за всички рискове, които обикновено се покриват за нейните собствени граждани във въпросната държава-членка, за самия кандидат и членовете на неговото семейство.

в) стабилни и регулярни финансови ресурси, които са достатъчни, за да издържа себе си и членовете на своето семейство, без да прибегва до системата за социално подпомагане на въпросната държава-членка. Държавите-членки оценяват тези

финансови ресурси с оглед характера им и тяхната регулярност и могат да вземат под внимание нивото на минималните национални възнаграждения или пенсии, а също и броя на членовете на семейството.“

Обратното, за членовете на семейство на чужденец, който не е признат за бежанец, в полза на които е издадено решение за събиране на семейството от орган на държава-членка, към заявленията за виза са относими изискванията по чл.7 , пар.1 от Директивата, каквито изисквания се съдържат и по националното право за конкретния вид виза Д - изрично в чл.19, ал.1 Наредба относно изискванията за представяне на документи към заявлението за виза за дългосрочно пребиваване.

Така от чл.19, ал.1, т. 1 следва, че освен документите и информацията по чл.13, ал.1 от Наредбата, кандидатът за виза за дългосрочно пребиваване следва да представи и документ по чл.14 -медицинска застраховка. В чл.19, ал.1, т.2 от Наредбата е предвидено изискване кандидатът за виза за дългосрочно пребиваване да представи и документи и копия на тях, обосноваващи искането за виза за дългосрочно пребиваване и за притежаване на финансови средства за издръжка и подслон.

Съгласно чл.20, ал.1 от Наредбата, освобождават се от задължението за предоставяне на доказателства за осигурена издръжка, настаняване и транспорт - освен други лица и по т. 3 - **лицата кандидатстващи за издаване на виза за дългосрочно пребиваване с цел събиране на семейства във връзка с предоставен статут на бежанец или убежище на територията на Република България - въз основа на писмено решение от Държавна агенция за бежанците.** Казусът по делото не попада в тази хипотеза.

Следователно, еднозначно както по **Директива 2003/86 ЕО, така и по националното право,** са освободени от изискването за доказване на издръжка, настаняване и транспорт, само членове на семействата на лица, признати за бежанци, съответно лица, на които е предоставен статут на бежанец. Посочените понятия са еднозначно определени както по националното право, така и по правото на ЕС и изрично разграничават лицата, признати за бежанци съответно лицата с предоставен статут на бежанец от лицата, на които е предоставен хуманитарен статут по националното право или субсидиарна закрила по правото на ЕС - Директива 2011/95 /ЕС.

Така в пар.1, от ДР на Закона за убежището и бежанците, изрично са разграничени понятията за статут на бежанец и хуманитарен статут : по т.18 - „Статут на бежанец“ означава признаването от Република България на гражданин на трета държава или лице без гражданство за бежанец и по т.19 „Хуманитарен статут“ означава признаването от Република България на гражданин на трета

държава или на лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за предоставяне на хуманитарен статут. Идентично в чл.2 от **Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, са разграничени понятията за международна закрила - като събирателно понятие за статут на бежанец и субсидиарна закрила - по буква а) от разпоредбата на директивата** която препраща към определенията на понятията по букви д) и ж). Според буква д) от разпоредбата „статут на бежанец“ означава признаването от държава-членка на гражданин на трета държава или лице без гражданство за бежанец; а според буква ж) „статут на субсидиарна закрила“ означава признаването от държава-членка на гражданин на трета държава или лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила;

Следователно, ако националният законодател или по правото на ЕС е имал предвид, че изключението от представяне на документи за осигурени финансови условия и жилище по време на престоя, обхваща и лицата, на които е предоставен хуманитарен статут на основанията по чл.9 от ЗУБ или субсидиарна закрила на основанията по чл.15 от Директива 2011/95/ЕС, са могли да го предвидят като се определи изключението от изискванията като приложимо към понятието за лица, на които е предоставена международна закрила от държавите членки.

След като това не е направено, следва изключението от изискванията при подаване на заявленията за виза, предвидени за събиране на семейство на лица, на които е предоставен статут на бежанец, да се прилага в точния му смисъл и стриктно само по отношение на тези лица.

Неотносими са следователно доводите на адвоката в писмената защита от името на оспорващата, че отказът за виза е издаден в противоречие с приложими разпоредби по Директивата за събиране на семейството или практиката на Съда на ЕС по тълкуването и прилагането ѝ. Касае се за национална виза тип Д, която не попада в приложното поле на Визовия кодекс.

Що се касае до твърдението на адвоката, че процесният отказ препятства изпълнението на решението за събиране на семейството – влязъл в сила административен акт, то и този довод следва да се приеме за неоснователен. Посоченото решение няма за автоматична правна последица издаването на виза на посочените в същото лица, решението за събиране на семейството е допустимо да

бъде издадено и без да са представени официални документи за самоличност, а само въз основа на подписана декларация от лицето, на което е предоставена международна закрила. Визата на членовете на семейството се издава по реда за издаване на визи, като само членовете на семейството на лицата, на които е признато качеството на бежанец, са освободени от изискването за представяне на доказателства за финансови средства и подслон.

В казуса по делото не са представени изискващите се доказателства към заявлението за виза за следното:

1. Изискването за представяне на „редовен документ за задгранично пътуване“ по чл.13, ал.1, т.1 от Н. не е изпълнено, обосновано е приетото за съмнения в автентичността на представени документи, предвид изложеното по-горе за липсващите елементи от съдържанието на представения документ за пътуване на оспорващата – сирийски паспорт. Както се обсъди по фактите въз основа на данните за съдържанието на образците на сирийските документи за пътуване от системата PRADO, представеното копие за паспорт на оспорващата поради констатираната непълнота на съдържанието му, поражда обосновани съмнения както за автентичността, така и за истинността на видното съдържание на документа. Само неизпълнението на посоченото изискване е достатъчно основание да бъде постановен отказ за виза на лице, което твърди, че е гражданин на конкретна държава. Целта на визовия режим е именно контрол на лицата, които влизат на територията на българската държава и на територията на ЕС, която не може да се постигне без точното установяване на самоличността на лицата и преценката на лично основание заявлението за виза. Именно поради тази цел, решението за събиране на семейството не поражда автоматични правни последици за издаване на виза, решението също не е равностойно на поето задължение за издаване на визи от страна на държавата нито по националното право нито по правото на ЕС. Както се посочи, за легалното влизане на територията на страната с цел събиране на семейството на лице с предоставен хуманитарен статут от българската държава, са приложими изискванията за издаване на визи по Н., първото от които е представянето на документ за пътуване. Недопустимо е да бъде издадена виза само въз основа на проверките на органите на ДАБ при постановяване на решението за събиране на семейството, доколкото с тази разпоредба са въведени и конкретни изисквания относно документа за пътуване.

2. Не са представени доказателства за осигурени финансови средства за издръжка и подслон на апликанта – чл.19, т.2 Н.. Пред съда идентично не са представени данни за разполагаеми средства от бащата и упражнявана трудова заетост на територията на страната, нито за сключен договор за наем на достатъчно по площ жилище за срока на исканата виза от оспорващата, негова дъщеря. Условието на престой – издръжка и жилищно настаняване в Република България за

срока на визата са недоказани. След като не е доказана възможността за издръжка и настаняване в страната за срока на визата, то следователно, целта на визата не е оставане на територията на страната и на посочения в заявлението адрес.

Предвид изложеното, основанията за отказа за виза в казуса по делото следва да се приемат за установени: по чл.10, ал.1, т. 17 ЗЧРБ - не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване и по чл.10, ал.1, т.24 ЗЧРБ - а налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание.

Предвид всичко изложено, следва извод и за материална законосъобразност на оспорения отказ.

Твърденията на адвоката по следните въпроси са неоснователни:

1. За приложимост на правото на ЕС - предвид изложеното, че се касае за национална виза и приложимост на националното право. Поради това твърденията за приложимост и допуснати нарушения на норми на Директивата за събиране на семейството са неотнوسими. Що се касае до решенията по преюдициални дела C-550/16, C-380/17 и C-382/18, идентично са неотносими, тъй като касаят събиране на семейство на лице, на което е признато качеството на бежанец, какъвто не е процесният случай.

2. Не се засяга правото на личен и семеен живот, тъй като се касае за неизпълнение на законоустановени изисквания за прилагане на документи към заявлението за виза, на първо място прилагане на редовен документ за задгранично пътуване, което изискване дори не е спазено.

3. Що се касае до претендираното като нарушено право на зачитане на интересите на детето – висшият интерес на детето, на първо място, оспорващата е малолетно дете, което живее извън Република България и не се намира под нейна юрисдикция. Детето живее в семейна среда при нейната майка в страната на етноса и културата, към които принадлежи. Няма данни за трудова заетост на бащата на територията на Република България - за регулярни и сигурни доходи, достатъчни по размер за издръжката на него и на семейството му, предвид на което е невъзможно да осигури потребностите на детето на територията на страната. На следващо място, бащата на оспорващата е сирийски гражданин с предоставен хуманитарен статут от българската държава, който има временен характер и подлежи на преразглеждане при промяна на обстоятелствата, при които е предоставена закрилата – чл.17, ал.1 ЗУБ. Видно от българският му документ за самоличност -л. 80 от делото, същият е издаден на 12.09.2024г. и валиден до 01.07.2027г., т.е. за срок по-малко от 3 години и без задължение от страна на българската държава да издаде нов документ и продължи пребиваването му. Тъй като пребиваването на бащата не е безсрочно, то временното преместване на детето в друга държава – за 1 година според срока за визата, без осигурени издръжка и

подслон, в чужда езикова и културна среда, не представлява най-добрия интерес на детето. Ноторно е известно от практиката на Върховен административен съд по жалби на сирийски граждани за настъпили съществени промени в С. и отхвърляне на молбите им за международна закрила.

4. Неоснователно се твърди, че процесният отказ нарушава правото на личен и семеен живот по чл. 8 от ЕКПЧ. Европейският съд по правата на човека приема по приложението на чл. 8 от Конвенцията в обобщение, че:

-Правото на зачитане на семейния живот не гарантира по общ начин правото да се избира най-подходящото място, на което да се води семеен живот (Решение от 28 ноември 1996 г., по дело А. срещу Н. § 71.).

-ЕКПЧ не гарантира по никакъв начин право на чужденеца да влиза и пребивава на територията на конкретна държава; държавите имат право да контролират влизането на чужди граждани на тяхна територия, като се съобразяват с поетите от тях ангажименти по международни договори. В областта на имиграционната политика държавите нямат задължение да зачитат избора на сключилите брак чужди граждани за тяхното съвместно съжителство и да позволяват събирането на семейства на тяхна територия. (Решение по дело В. срещу А. от 12 юни 2012 г., § 78 и цитираната съдебна практика).

5. Цитираната от адвоката практика на Европейският съд по правата на човека – решенията по делата DAVO v. S., B.F. and others v. Switzerland; Gul v. Switzerland; Tuquabo -Tekle and others v. N.; M. v. F. и Senigo Longue and others v. F., на първо място е неотносима. ЕСПЧ не дава тълкуване, според което държавите – членки да са задължени да предоставят право на влизане на лице без документ за пътуване в чужбина, издаден от държавата на гражданството му. Също този съд не е дал и тълкуване на чл. 8 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), че следва да бъдат допускани да влизат членове на семействата на граждани на трети страни, които не са признати за бежанци, във всички случаи и без доказателства за разполагаеми средства за издръжка и жилище за срока на визата. Някоя разпоредба от ЕКПЧ не задължава договарящата държава безусловно да предоставя право на влизане на членове на семействата на граждани на трети страни, правото на събиране на семействата на лица, които не са бежанци, също и социална тежест за държавата, касае се за ползване на право при определени условия.

6. В обобщение, цитираната от адвоката практика на ЕСПЧ е неотносима към казуса по делото и процесният отказ не нарушава Конвенцията и възприетото по приложението ѝ от този съд, по следните съборажения в обобщение:

6.1.В цитираното от адвоката решение по дело DAVO v. S., (А. по. 12510/18), Решение от 18 януари 2024г., станало окончателно на 18.04.2024г., се касае за срок от 3 години, в който е издадено решение за събиране на семейството и поради това допуснато нарушение на чл.8 от Конвенцията, такъв обаче не е процесният случай. В т. 89 ЕСПЧ разисква случаите, в които изключва задължение на договаряща държава да предостави събиране на семейството – когато са налице едно или няколко, не обсъжда право на влизане на член на семейството. Две от основанията, в които не възниква такова задължение са : 1)Лицето, което иска събиране на семейството, е имало ограничени връзки с приемащата страна – по подразбиране когато е пребивавало там само за кратко време или е пребивавало там незаконно. Съдът изрично посочва, че не е имало случай да е установил задължение от страна на държавата членка да предостави събиране на семейството на чужденец, на когото е било предоставено само краткосрочно пребиваване или разрешение за временно пребиваване, с член на семейството, който не е влязъл в приемащата страна. 2)Също ЕСПЧ посочва и случаят, при който лицето, което иска събиране на семейството (спонсорът), не е могло да докаже, че разполага с достатъчен независим и траен доход, който не е социално подпомагане, за да осигури основните разходи за издръжка на членовете на семейството си. Също в т. 90 от решението е посочено, че съществува консенсус на международно и европейско ниво относно необходимостта бежанците да се възползват от процедура за събиране на семейството, която е по-благоприятна от предвидената за други чужденци. В казуса по делото също следва да се подчертае, че бащата на оспорващата има издаден документ с валидност от 12.09.2024г. до 01.07.2027г., т.е. по-малко от 3 години без да има гаранции, че българската държава ще поднови разрешението му .

В решението по делото DAVO v. S., ЕСПЧ препраща към другите две цитирани от адвоката дела- B.F. and others v. Switzerland; Gul v. Switzerland. Следва да се посочи, че и в дело, B.F. и други срещу Швейцария (№ 13258/18 и други, 4 юли 2023 г.), също се касае за отказ по молби за събиране на семейството на бежанци, признати съгласно Конвенцията от 1951 г., а именно тези, чийто статут на бежанец е възникнал след напускането им на страните им на произход, т.е. бежанци *sur place*, и следователно на които е предоставен „само“ временен прием. Отново следва да се посочи, че казусът по делото пред настоящия съд няма такъв предмет. Също казусът по делото няма връзка с правните въпроси, разрешени по делото *Tiquabo-Tekle and others v. N.* (0665/00), Решение от 01 декември 2005г. , станало окончателно на 01.03.2006г. , тъй като отново се касае за отказ за събиране на семейството на лица, получили съответно статут на бежанец в Н. и статут по хуманитарни причини в Н., трайно установени.

6.2.Цитираното дело *M. v. F.* (52701/09) Решение от 10.07.2014г. , станало окончателно на 10.10.2014г., отново става въпрос за продължителността на процедурата - 5 години по разглеждане на заявления за визи на членове на семейството на лица, които са признати за бежанци и за отказ за виза. В т. 51 от решението, Съдът признава, че националните органи са изправени пред деликатна задача, когато трябва да оценят автентичността на документите за гражданско състояние, в казуса по делото е ставало въпрос за актове за раждане на деца от една и съща дата и за неистинска дата на раждане, което породило необходимост от медицински изследвания за установяване на действителна възраст; подчертано е, че става въпрос за облекчена процедура при събиране на семейството на бежанци, за невъзможност да се завърнат в страната си по произход именно защото са признати за бежанци. Казусът по делото отново няма връзка с разгледания по делото пред ЕСПЧ, не е невъзможно бащата на детето да се завърне в С., което също е добре известно от практиката на Върховния административен съд по молби за закрила на раждани от С..

6.3.По делото *Senigo Longue and others v. F.* отново става въпрос за качество на процедурата по отказ за предоставяне на визи – продължила 4 години, ЕСПЧ освен срока е констатирал и че не са взети предвид допълнително представени автентични документи, доказващи произхода на децата от майката; ЕСПЧ отново подчертава, че не преценява вместо държавата автентичността на доказателствата към заявлението за виза, а качеството на процедурата. В решението по това дело по т. 59- 63 ЕСПЧ припомня принципните положения във връзка с чл.8 ЕКПЧ: 1) Необходимостта от постигане на справедлив баланс между конкуриращите се интереси на индивида и общността като цяло, както и, че държавата се ползва с известна свобода на преценка; държавите имат право, без да се засягат техните договорни задължения, да контролират влизането и пребиваването на чужденци на тяхна територия; 2) Член 8 не налага общо задължение на държавата да уважава избора на държавата на пребиваване на имигрантите и да разрешава събиране на семействата на нейна територия, въпреки това в случай, отнасящ се до семейния живот, както и до имиграцията, обхватът на задълженията на държавата варира в зависимост от конкретната ситуация на съответното лице и общия интерес; 3) Съдът посочва факторите, които трябва да се вземат предвид в този контекст: степента, до която семейният живот е действително възпрепятстван, степента на връзките, които съответните лица имат с въпросната договаряща държава, дали съществуват непреодолими пречки пред семейството, живеещо в страната на произход на едно или повече от съответните лица, и дали съществуват фактори, свързани с имиграционния контрол или съображения за обществена политика, които натежават в полза на изключването; 4) Съдът също така подчертава, че когато става въпрос за деца, националните власти, при оценката си на пропорционалността за целите на

Конвенцията, трябва да дадат приоритет на техните най-добри интереси (Р. срещу Франция, № 39472/07 и 39474/07, § 139, 19 януари 2012 г.; В., цитирано по-горе, § 51); 5) Процесът на вземане на решения, водещ до мерки за намеса трябва да бъде справедлив и да зачита адекватно интересите, защитени от член 8, в тази област качеството на процеса на вземане на решения зависи особено от скоростта, с която държавата действа.

6.4. ЕСПЧ по делото *Senigo Longue and others v. F.* е формирал извод, че процесът на вземане на решения не е осигурил гаранциите за гъвкавост, бързина и ефективност, необходими за защита на правото на жалбоподателите на зачитане на семейния им живот, гарантирано от член 8 от Конвенцията, поради тази причина държавата не е успяла да постигне справедлив баланс между интересите на жалбоподателите, от една страна и общественият интерес от друга.

7. Следва извод, че процедурата по разглеждане на заявлението за виза на Х. О. не е нарушена в контекста на цитираната практика на ЕСПЧ, касае се действително за бързина на производството – заявлението е разгледано въз основа на представените доказателства за един месец и половина, оспорващата е защитавана от адвокат пред съда и е имала възможността да защити в пълнота правата си. В казуса по делото освен това става въпрос за проверка за автентичност на представени документи с оглед предотвратяване възможността за вземане на решение въз основа на неистински документи. Също така се изисква от консулското длъжностно лице произнасяне по представените със заявлението документи без задължения за представяне на допълнителни документи или указания за нередовности, което съставлява облекчена от гледна точка на процесуалните въпроси процедура, консулското длъжностно лице се произнася по същество на заявлението.

8.Що се касае до представянето на документ за пътуване към заявлението на оспорващата, то съгласно Договор между Народна република България и Сирийската арабска република за правна помощ по семейни, граждански и наказателни дела от 16 август 1976 г., подписан в Д., в сила от 5.12.1977 г., ратифициран с Указ № 1341/12.09.1976 г., ДВ, бр. 77/1976 г., обн. - ДВ, бр. 53/8.07.1980 г., и конкретно член 11 от него, който гласи: "Член 11

1. Документи, които на територията на една от договарящите страни са били съставени или заверени от нейните компетентни органи в съответствие с установената форма и върху които е положен печат, се признават на територията на другата договаряща страна без друга заверка. Същото се отнася и до подписите, които са поставени върху частни документи, ако те са заверени съгласно законодателството на съответната договаряща страна.

2. Документи, които на територията на една от договарящите страни се считат за официални документи, имат доказателствената сила на официални документи и на територията на другата договаряща страна."

Признаването на сирийските паспорти по силата на договора не дерогира правото на българската държава да извърши проверки за автентичност на паспортите, което представлява въпрос от обществен ред.

В заключение, само въз основа на решението за събиране на семейството не възниква каквото и да е субективно право, в това число право на влизане в страната на оспорващата Х. О., нито право да ѝ бъде издадена виза, касае се само за правна възможност, но не и за субективно право или за задължение от страна на българската държава да издаде виза.

Жалбата е изцяло неоснователна и съдът следва да постанови отхвърлянето ѝ.

На основание изложеното и чл. 172 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. Е. О., [дата на раждане] , гражданка на С. чрез Накреян М. А. А., гражданка на С., [дата на раждане] , нейна майка и законен представител, против Отказ за издаване на виза връчен на дата 16.03.2025г., издаден от М. Г., завеждащ консулска служба при Посолството на Република България в [населено място], Х. кралство Й., постановен по заявление за виза тип Д, подадено в същото дипломатическо представителство на дата 29.01.2025г. и заведено с номер 280.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: